

אורא דאמריקה

נחום צמח הציג את הדבוק באנגלית בסאן פראנציסקו.
הלהקה תבקר בכל הערים הגדולות של קליפורניה.
(הארץ - ידיעות)

יצירת-בראשית" שהשקיע בעשרים שנות חיים בוצירת התיאטרון העברי. שהטביע את אש-גשמתו בהבימה, שעמד נגד כל הקמים עליו ברוסיה הסובייטית והיבסקית— שלא אחד עמד על הבימה לכוחה! והוא לא מעל בעברית ולא בנגד בה. הנה דוקא באמריקה החפשיה, כמו להכ" עיס, עזב את דגלו והחליף את העברית באנגלית.

ואין אני מחכין כאן להאשימו: אל תיון את חברך עד שתגיע למקימו! אולם מכאן ראיה נוספת ומוסר-השכל בשגילנו: אם יש ברצוננו באמת שהבימה תתקיים להבא הרי עלינו לבנות לה בית בארצנו, שאוירת, היי-גשמות, ומבהינה זו עומדת הבימה עתה על פרשת-דרכים: דרך החיים ודרך המות... אל ניתן להבימה לנפול מאינרא רטה לבירא עסיקתא...

נחום איש גמ"זו

דוקא בימים אלה כשהיינו עדי-ראיה ועדי שמיעה לחגינות יוכל העשור של הבימה, בזמן שארץ ישראל התר-בותית והעובדת השחתפה סתוך התפעלות והתלהבות בחגינה זו, ובשם חבר הסופרים העברים עם הארי שבחבורה ת. נ. ביאליק נשלח כרוז לבצר לה מקום בממורה— נחקבלה הידיעה עיד הצנת, הדבוק באנגלית עיי נ. צמח, יוצרה ומחוללה של הבימה; ויש בזה מאירוניה של הנורל, כעין לעג מפיסחופל, טרנדיה של יוצר שיצירתו ניצחה והוא בעצמו נוצח.

כי הרי גלוי וידוע הוא לכל ואין זה סוד: אלמלא נ. צמח, האדם כעל רצון הברול והמרץ הרב עד אין לשער, לא היתה הבימה יכולה בשום אופן להתקיים בין הנחשולים הנורפים והענים שקמו עליה לבלעה; ואם לא נטרפה סידתה הרי הרבה והרבה יש לה להודות לאיש הזה; ואותי האיש שהונן מיסוד